

SIUNTION KUNTA • SJUNDEÅ KOMMUN

TASAPAINOTUSOHJELMA 2014-2017

Siuntio - avainkunta kautta aikojen

SISÄLLYSLUETTELO

JOHDANTO	4
KUNNAN TALouden TILANNE JA TALOUTEEN VAIKUTTAVAT TEKIJÄT	5
KRIISIKUNNAN KRITEERIT JA NIIDEN TÄYTTYMINEN	5
TULOJEN JA MENOJEN TASAPAINO	5
VÄESTÖN MUUTOS JA IKÄRAKENNE	7
TASAPAINOTUKSEN TARVE JA TOIMENPITEET	8
TOIMENPITEET TALouden TASAPAINOTTAMISEKSI	9
LIITE: POLIITTISEN OHJAUSRYHMÄN HYVÄKSYMÄT TASAPAINOTTAVAT TOIMENPITEET	11

JOHDANTO

Siuntion kunnan taloudellinen tilanne on ollut haastava koko 2000-luvun. Vuosina 2000–2008 kunta on tehnyt kahta vuotta lukuun ottamatta alijäämäisen tuloksen ja kolminkertaistanut lainakantansa noin 6,2 miljoonasta eurosta reiluun 18,1 miljoonaan euroon. Vuosina 2008–2011 kunta sai käännettyä taloudellisen tilanteensa nousuun ja vähennettyä lainakantansa noin 15,7 miljoonaan euroon. Siuntion kunnan taloudellinen tilanne kääntyi kuitenkin, alijäämäisen tuloksen myötä, uudelleen laskuun vuonna 2012. Kyseinen vuosi oli haastava kaikille kunnille Suomessa. Kuntien vuosikatteet laskivat reilusti edellisvuoteen nähden ja Tilastokeskuksen tietojen mukaan alijäämäisen tuloksen teki Suomessa 241 kuntaa. Läntisellä Uudellamaalla ylijäämäisen tuloksen pystyi tekemään ainoastaan Inkoon kunta.

Siuntion kunnalle alijäämää kertyi vuonna 2012 yli 1,6 miljoonaa ja kunnan lainakanta kasvoi odotuksia nopeammin. Vuoden lopussa kunnan lainakanta oli yhteensä 18,6 miljoonaa eli noin 3016 euroa per asukas. Kumulatiivista alijäämää Siuntion kunnalla oli vuoden 2012 jälkeen noin 1,1 miljoonaa. Eteenpäin katsottaessa kunnalla on edelleen suuria haasteita edessä toimintakulujen jatkaessa vauhdikasta kasvuaan samalla, kun valtionosuudet sekä toimintatuotot pienenevät. Lisäksi kuntakenttää koskevat kuntarakenne- ja sote -uudistukset tekevät kunnan pitkäjänteisen kehittämisen erittäin vaikeaksi. Myös heikko talouskehitys koko Suomessa heijastuu suoraan kuntien toimintaan. Haasteet konkretisoituvat kunnan vuoden 2013 talousarvion toteutumiseen liittyvinä ongelmina ja vaikeuksina tehdä ylijäämäinen talousarvio vuodelle 2014 sekä taloussuunnitelma vuosille 2015–2017.

Kuntalain 65 §:n mukaan Siuntion kunta on kumulatiivisen alijäämän synnyttyä velvollinen tasapainottamaan taloutensa enintään neljän vuoden pituisena suunnittelukautena. Jos taseen alijäämää ei saada katetuksi suunnittelukautena, taloussuunnitelman yhteydessä on päätettävä yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla kattamaton alijäämä katetaan valtuuston erikseen päättämänä kattamiskautena. Taloudellisen tilanteen heikkenemisen seurauksena Siuntion kunnanhallitus on päättänyt 13.5.2013 talouden tasapainotusohjelman valmistelun aloittamisesta. Lisäksi 8.4.2013 olleessa valtuuston kokouksessa on jätetty valtuustoaloite tasapainotusohjelman laatimisesta. Tasapainotusohjelman valmistelua varten on koottu työryhmä, joka koostuu kunnan johtoryhmästä vahvistettuna talousasiantuntijalla.

Työryhmä kokoontui prosessin aikana viisi kertaa ja käsitteli kokouksissa kunnan talouden tilaa, tunnuslukuja sekä tulojen lisäys- ja menojen säästömahdollisuuksia. Työryhmän laatima tasapainotusohjelma hyväksyttiin 2.9.2013 ilman liiteosaa kunnanvaltuuston kokouksessa. Lisäksi kunnanvaltuusto ehdotti, että kunnanhallitus asettaa jäljellä olevalle toimikaudelleen 2013 – 2014 poliittisen ohjausryhmän kunnanvaltuustolle vuoden 2014 talousarvion yhteydessä hyväksyttäväksi tulevan päivitetyn talouden tasapainotusohjelman tavoitteiden toteutumisen seuraamiseksi ja toimenpide-ehdotusten tekemiseksi.

Poliittinen ohjausryhmä toimi tasapainotusohjelman valmistelun tukena ja kokoontui yhteensä tasapainotusohjelman laadinnan aikana kolme kertaa. Kokouksissa käsiteltiin kunnan menojen ja tulojen epätasapainoa, osastojen ehdottamia säästötoimenpiteitä sekä muita tasapainottavia toimenpiteitä. Kokouksissa käsiteltiin myös taloussuunnitteluyksikön laatimaa skenaariomallia taloussuunnittelukaudesta. Poliittisen ohjausryhmän tavoitteeksi muodostui kattaa taloussuunnittelukaudella kunnan kumulatiivinen alijäämä.

Tasapainotusohjelmassa käydään läpi kunnan nykyisen taloudellisen aseman kuvaaminen, painelaskelma tulevasta kehityksestä vuoteen 2017 asti ja toimenpiteet talouden tasapainottamiseksi. Painelaskelma muodostaa pohjan koko talouden tasapainotusohjelmalle ja kuvaa kunnan kehitystä, jos kasvavaan tulo- ja menoeroon ei puututa.

KUNNAN TALOUDEN TILANNE JA TALOUTEEN VAIKUTTAVAT TEKIJÄT

Kriisikunnan kriteerit ja niiden täytyminen

Valtioneuvoston asetus kunnan talouden tunnuslukujen eräistä raja-arvoista (10.3.2011/205) muodostaa kaksiosaisen kriteeristön, jonka perusteella kunta arvioidaan kriisikunnaksi. Kunta on kriisikunta, jos kumulatiivinen alijäämä asukasta kohden on yli 1000 euroa/asukas ja sitä edeltävänä tilikautena vähintään 500 euroa/asukas. Toinen tapa joutua listalle on kuusiosaisen kriteeristön täytyminen. Taulukosta 1 käy esille kuinka lähellä Siuntion kunta oli kriisikunnan kriteerien täyttymistä vuonna 2012.

	TP2011	TP2012
A) Jos kunnan taseeseen kertynyt alijäämä asukasta kohden on vähintään 1000 euroa/asukas ja sitä edeltäneessä tilinpäätöksessä 500 euroa/asukas	82,30 €	-180,50 €
B) Tai jos kaikki alla olevat kriteerit täyttyvät		
- Kunnan vuosikate on ilman harkinnaisvaraista valtionosuutta negatiivinen	2 592 396 €	-388 421 €
- Kunnan tuloveroprosentti on vähintään 0,5 %-yksikköä korkeampi kuin kaikkien kuntien painotettu keskimääräinen tuloveroprosentti (vuonna 2011 19,16 % ja vuonna 2012 19,24 %)	21 %	21 %
- Asukasta kohti laskettu kunnan lainakanta ylittää kaikkien kuntien keskimääräisen lainakannat vähintään 50 prosentilla (raja vuonna 2011 3055,5 euroa ja vuonna 2012 3391,5 euroa)	2 552 €	3 016 €
- Kunnan taseessa on alijäämää	Ei toteudu	Toteutuu
- Kunnan omavaraisuusaste on alle 50 %	34 %	26 %
- Kunnan suhteellinen velkaantuneisuus on vähintään 50 %	55 %	68 %

Taulukko 1. Kriisikunnan kriteerien täytyminen Siuntiossa

Siuntion kunta ei täytä suoraa alijäämäkriteeriä vuonna 2012 ja muiden kriteerien osalta kunta täyttää viisi kuudesta. Kriteerien perusteella Siuntion kunta ei ole kriisikunta.

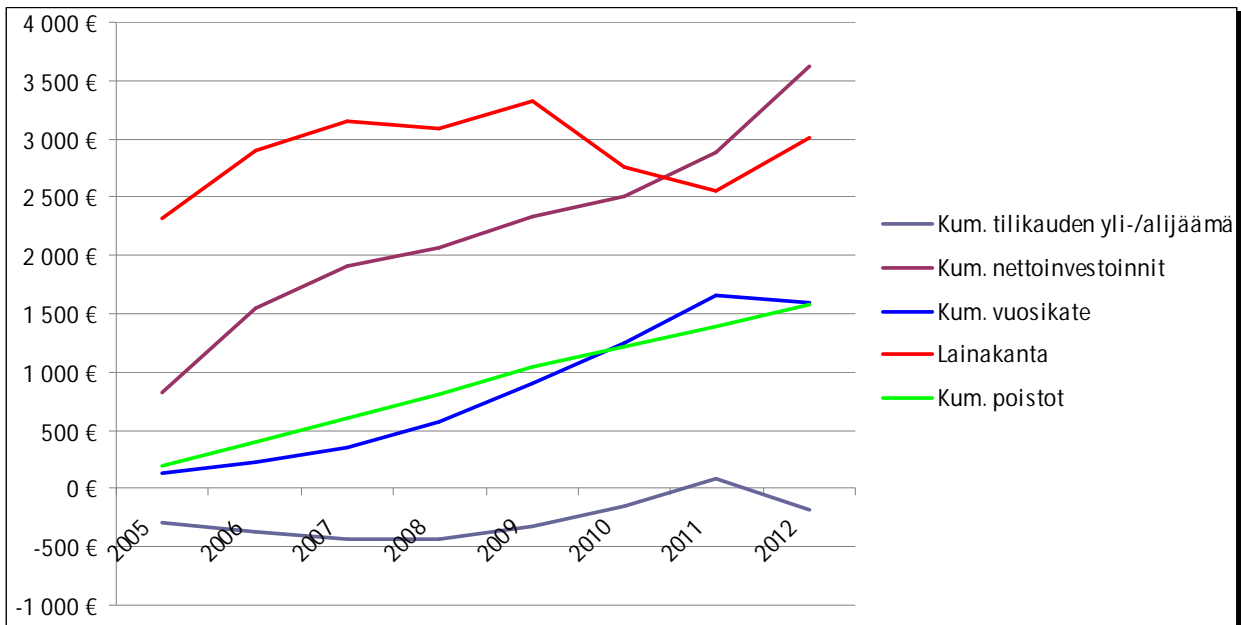
Tulojen ja menojen tasapaino

Siuntion kunnan kustannukset ovat kasvaneet vauhdikkaasti suhteesta tulorahoitukseen (ks. taulukko 2). Vuosina 2009–2012 kunnan käyttömenot ovat kasvaneet keskimäärin noin 7 % vuodessa, kun käyttötulot ovat kasvaneet vastaavana aikana 4,7 %. Käyttötuloihin on vaikuttanut merkittävästi ajanjaksolla kunnallisveroprosentin korotus vuonna 2011 0,5 prosenttiyksiköllä sekä vuonna 2012 tapahtunut kiinteistöveroprosenttien alentaminen. Toimintakulujen kasvu on ollut joka vuosi selvästi inflaatiota ja väestönkasvua kovempaa. Siuntion kunta on paikannut tulorahoituksen vajetta osin tonttimyynnillä ja omaisuuden myynnillä. Suurin osa kunnan tulorahoitusvajasta on jouduttu kuitenkin täyttämään velkarahoituksella.

	TP2009	TP09 -> TP10 %-muutos	TP2010	TP10 -> TP11 %-muutos	TP2011	TP10 -> TP11 %-muutos	TP2012
Asukasluku	6024	1,08 %	6089	0,97 %	6148	0,50 %	6179
Käyttötulot yhteensä	30 001 885	8,65 %	32 597 845	6,48 %	34 710 757	-1,03 %	34 352 683
Toimintatuotot	3 532 812	9,73 %	3 876 655	13,16 %	4 386 953	-0,89 %	4 348 071
Verotulot yhteensä	22 114 596	6,49 %	23 548 838	6,29 %	25 029 481	-1,07 %	24 760 532
Kunnallisvero	20 635 437	4,01 %	21 463 913	5,85 %	22 720 582	1,21 %	22 996 608
Kiinistövero	1 121 868	45,07 %	1 627 446	6,60 %	1 734 778	-23,35 %	1 329 662
Yhteisövero	357 291	28,04 %	457 479	25,50 %	574 121	-24,36 %	434 262
Valtionosuudet	4 354 477	18,78 %	5 172 352	2,36 %	5 294 323	-0,95 %	5 244 080
Käyttömenot yhteensä	-29 381 327	7,75 %	-31 659 148	5,04 %	-33 255 053	8,18 %	-35 973 790
Toimintakulut	-27 368 441	10,26 %	-30 175 155	5,28 %	-31 768 070	8,26 %	-34 393 329
Rahoitustuotot ja -kulut	-538 591	-41,23 %	-316 556	10,66 %	-350 290	-0,72 %	-347 775
Poistot	-1 474 295	-20,81 %	-1 167 437	-2,63 %	-1 136 693	8,44 %	-1 232 686
Nettoinvestoinnit	-1 956 162	-37,23 %	-1 227 956	96,06 %	-2 407 492	95,25 %	-4 700 625
Inflaatio		0,00 %		1,22 %		3,41 %	

Taulukko 2. Tulo- ja menoerien kehittyminen 2009 – 2012 Siuntiossa

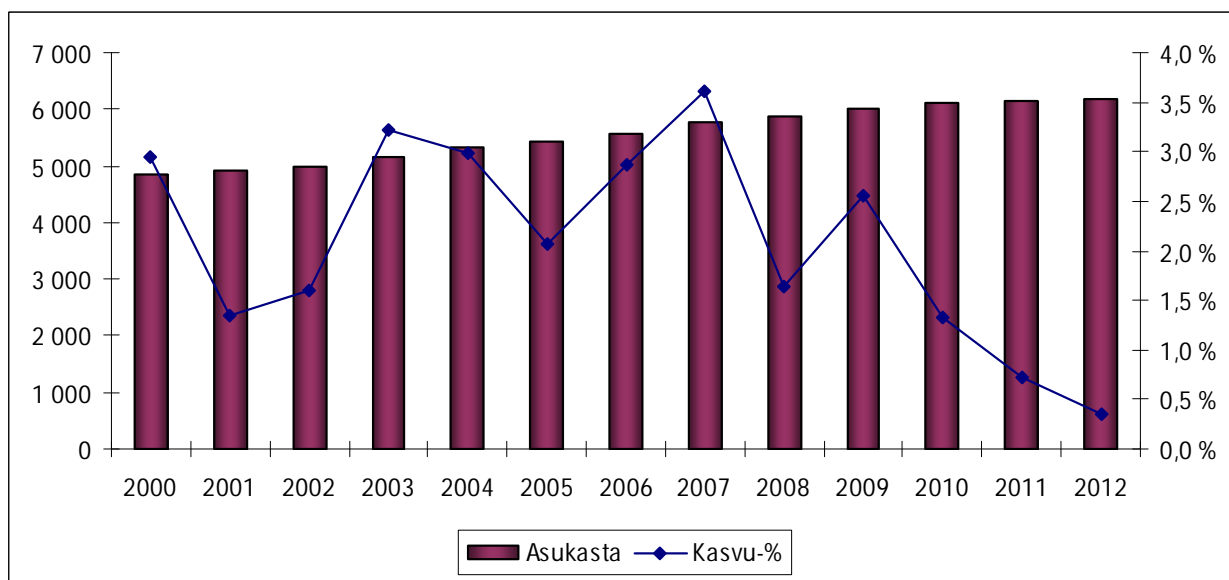
Kun katsotaan Siuntion kunnan kumulatiivista kehitystä vuosina 2005 – 2012 kuviosta 1, huomataan että Siuntion kunnan vuosikate on riittänyt juuri kattamaan aikavälillä kunnan poistot. Johtuen kuitenkin kunnan tulo-rahoituksesta nettoinvestoinnit on jouduttu rahoittamaan lainarahoituksella, joka on velkaannuttanut kuntaa entisestään. Poikkeuksena näkyvät vuodet 2009-2011, jolloin kunta on onnistunut tekemään ylijäämää ja vähentämään velkojansa. Tarkastelujaksolla Siuntion kunnan vuosikate on ollut positiivinen lukuunottamatta vuotta 2012. Tulevina vuosina suurena haasteena tulee olemaan tarpeeksi suuren positiivisen vuosikatteen tekeminen, jotta poistot saadaan katettua. Poistojen ennakoitaan kasvavan vuodelle 2013 noin 700 000 eurolla vuoteen 2012 verrattuna. Poistojen kasvuun ovat vaikuttaneet investointitason kasvu ja Kuntaliiton uudet ohjeistukset poistoajoista.

Kuvio 1. Kumulatiivinen kehittyminen 2005 – 2012 Siuntiossa € / asukas

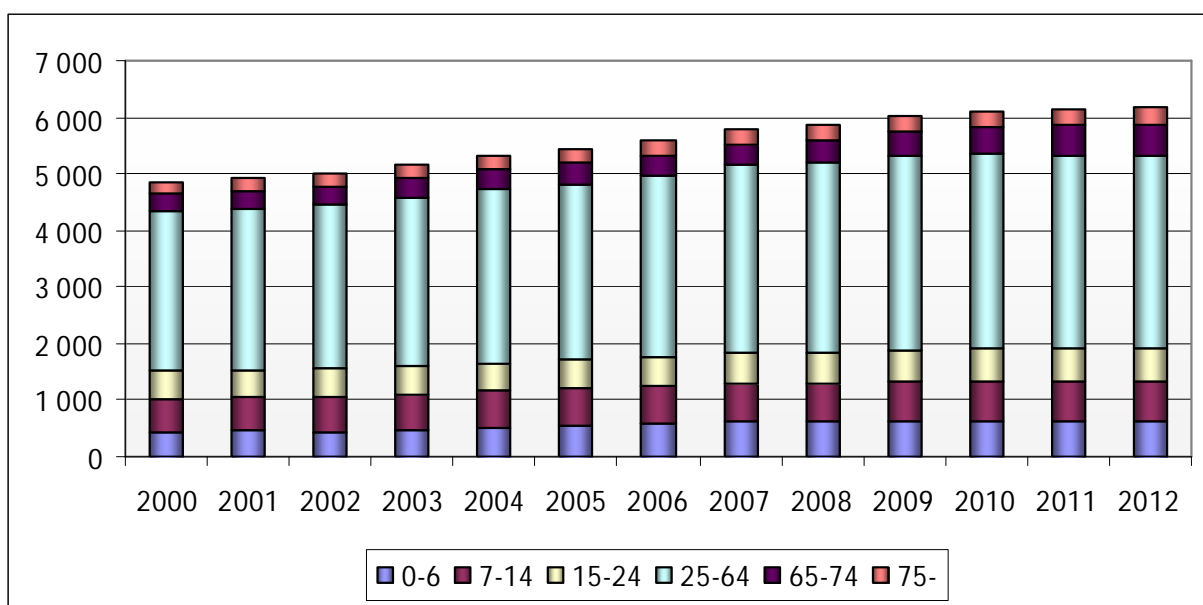
Väestön muutos ja ikärakenne

Siuntion kunta on kasvanut vauhdikkaasti 2000-luvulla. Vuodesta 2000 Siuntio on kasvanut keskimäärin 2 prosenttia joka vuosi. Tämä tarkoittaa sitä, että kunnan väkiluku on kasvanut vuodesta 2000 jopa 27 prosentilla. Kasvu on kuitenkin hidastunut viimeisenä kolmena vuotena, jolloin se on ollut keskimäärin vain 0,85 prosenttia (ks. taulukko 4). Kasvu on johtanut siihen, että kunnan väestö on Suomen keskiarvoa nuorempaa. Kunnan keski-ikä oli vuonna 2012 36,6 vuotta, kun koko maan keski-ikä oli 41 vuotta. Vauhdikas väestön kasvu 2000-luvulla on vaatinut investointeja ja lisännyt siten Siuntion velkaantumista.

Kuvio 2. Kunnan väestön kasvu vuosina 2000–2012

Siuntion kunnan ikärakenne käy paremmin ilmi kuviosta 3. Siuntion ikärakenne on hyvä: Vuonna 2012 alle 15-vuotiaita oli noin 22 prosenttia, noin 15–64-vuotiaita noin 65 prosenttia ja yli 64-vuotiaita noin 13 % väestöstä.

Kuvio 3. Kunnan väestön kasvu ikäjakaumittain vuosina 2000–2012

Tasapainotuksen tarve ja toimenpiteet

Siuntion kunnan taloudellinen tilanne on ollut haastava koko 2000-luvun. Vuosina 2000–2008 kunta on tehnyt kahta vuotta lukuun ottamatta alijäämäisen tuloksen ja kolminkertaistanut lainakantansa noin 6 miljoonasta eurosta reiluun 18 miljoonaan euroon. Vuosina 2008–2011 kunta sai käännettyä taloudellisen tilanteensa nousuun ja vähennettyä lainakantansa noin 15,7 miljoonaan euroon. Siuntion kunnan taloudellinen tilanne kääntyi kuitenkin, alijäämäisen tuloksen myötä, uudelleen laskuun vuonna 2012. Suurimpana ongelmana Siuntion kunnalla on ollut 2000-luvulla menojen kasvaminen tuloja nopeammin. Pitkällä aikavälillä Siuntion tulisi saada vuosikatteeseen tuntuva nousu, jotta investoinnit saataisiin rahoitettua velkarahan sijaan omalla tulorahoituksella. Tasapainotus tukisi kunnan tilannetta myös mahdollisissa kuntarakenneselvityksissä.

Seuraavaksi tarkastellaan laskelmaa siitä, miten kunnan talous ja velkakanta kehittyy jatkossa, jos riittäviin toimenpiteisiin ei ryhdytä. Laskelmaa on pidettävä enemmänkin painelaskelmana kuin suoranaisena ennusteena. Laskelma on tehty vuosille 2009–2017, eikä se huomioi myöhemmin tässä asiakirjassa esiteltäviä tasapainotustoimia. Vuoden 2013 talousarvio on tämän hetkinen ennuste toteutuvasta talousarviosta, ei valtuuston päättämä talousarvioasiakirjan mukainen arvio. Siinä on otettu huomioon muun muassa teknisen lautakunnan toimintatuottojen väheneminen, valtionosuuksien pieneneminen sekä poistojen kasvaminen. Vuoden 2013 ennustetta verrattaessa vuoteen 2012 tulee huomata, että toimintatuotot ovat prosentuaalisesti pudonneet taulukkoa enemmän, koska vuonna 2013 LOST:lta kunnan järjestettäväksi palannut perusturva tuo kunnalle noin 1,3 miljoonan toimintatuotot. Vuoden 2014 luvut perustuvat lautakuntaehdotuksiin.

Velkatasapainolaskelmassa on käytetty seuraavia arvoja:

- Veroprosentit on pidetty vuoden 2013 tasolla.
- Toimintatuottoihin on laskettu 2,5 korotus vuoden 2015–2017 maksutuottoihin. Vuosien 2015–2017 tonttimyynnin on arvioitu pysyvän vuonna 2013 myytyjen tonttien tasolla (2kpl).
- Toimintakulujen kasvu on laskettu vuoden 2015 osalta, niin että henkilöstökulut nousevat yhden prosentin ja muut toimintakulut nousevat inflaation (arvio 2 %) paitsi avustukset. Vuoden 2016 osalta laskelmassa on käytetty inflaatioarvion mukaista kasvua (2,00 %) ja vuoden 2017 osalta suurempaa 2,5 prosentin kasvua.
- Kunnallistuloveroennusteet on laskettu vuosien 2014–2016 osalta Kuntaliiton ennusteiden mukaisesti. Vuoden 2017 osalta kunnallisverotuotot ovat laskettu vuosien 2009–2012 kasvun keskiarvolla, josta on korjattu pois vuoden 2011 kunnallisveroprosentin korotus (3,00 %).
- Kiinteistöveron kasvu on laskettu vuoden 2014 osalta Kuntaliiton ennusteiden mukaisesti ja vuosien 2015–2017 osalta kiinteistöverotulon keskimääräiseksi kasvuksi on arvioitu 6 %.
- Yhteisöverotulo on laskettu Kuntaliiton ennusteiden mukaisesti vuoden 2014 osalta ja sen jälkeen siihen on laskettu vuosittain 3 prosentin korotus. Vuoden 2014 yhteisöveron korotus johtuu yhteisöveron jako-osuuksien muuttamisesta sekä muutoksista yritysten kulujen vähennyskelpoisuudessa.
- Valtionosuudet ovat laskettu Valtiovarainministeriön antamien ennusteiden mukaisesti vuosien 2015–2017 osalta (Valtiontalouden kehukset 2014–2017). 2013 ja 2014 perustuvat Kuntaliiton ja Valtiovarainministeriön laskelmiin.
- Rahoitustuotot ja kulut on laskettu kasvavan samassa suhteessa lainojen kanssa. Korkotason nousua ei ole huomioitu.
- Vuosien 2015–2017 poistojen kasvu on laskettu investointiarvioiden mukaan. Oletuksena on käytetty 20 vuoden keskimääräistä poistoaikaa. Vuodet 2013 ja 2014 perustuvat taloushallinto- ja taloussuunnitteluyksikön ennusteisiin.
- Nettoinvestoinnit ovat talousarvion 2014 yhteydessä esitetyt investoinnit taloussuunnittelukaudelle 2014–2017.

- Lainakannan kasvu on laskettu kaavalla = Lainakanta edellisvuonna - vuosikate + nettoinvestoinnit.

	TP2009	TP2010	TP2011	TP2012	TAE2013	TA2014	2015	2016	2017
Toimintatuotot (ulkoiset)	3 532 812	3 876 655	4 386 953	4 348 071	4 436 619	4 265 200	3 838 717	3 882 732	3 927 253
Toimintatulot muutos %	0 %	9,73 %	13,16 %	-0,89 %	2,04 %	-3,86 %	-10,00 %	1,15 %	1,15 %
Toimintakulut (ulkoiset)	-27 368 441	-30 175 155	-31 768 070	-34 393 329	-34 731 074	-35 648 821	-36 175 069	-36 898 570	-37 821 035
Toimintakulut muutos %	0 %	10,26 %	5,28 %	8,26 %	0,98 %	2,64 %	1,48 %	2,00 %	2,50 %
TOIMINTAKATE	-23 835 629	-26 298 500	-27 381 117	-30 045 258	-30 294 455	-31 383 621	-32 336 352	-33 015 838	-33 893 782
Verotulot	22 114 596	23 548 838	25 029 481	24 760 532	26 550 000	27 355 000	28 806 824	30 362 398	31 335 664
Kunnallisvero	20 635 437	21 463 913	22 720 582	22 996 608	24 400 000	25 028 000	26 354 484	27 777 626	28 610 955
Kunnallisverotulojen muutos %	0 %	4,01 %	5,85 %	1,21 %	6,10 %	2,57 %	5,30 %	5,40 %	3,00 %
Kiinteistövero	1 121 868	1 627 446	1 734 778	1 329 662	1 700 000	1 851 000	1 962 060	2 079 784	2 204 571
Kiinteistöverotulojen muutos %	0 %	45,07 %	6,60 %	-23,35 %	27,85 %	8,88 %	6,00 %	6,00 %	6,00 %
Yhteisövero	357 291	457 479	574 121	434 262	450 000	476 000	490 280	504 988	520 138
Yhteisöverotulojen muutos %	0 %	28,04 %	25,50 %	-24,36 %	3,62 %	5,78 %	3,00 %	3,00 %	3,00 %
Valtionosuudet	4 354 477	5 172 352	5 294 323	5 244 080	5 140 000	4 661 807	4 668 576	4 660 840	4 639 566
Valtionosuus muutos %	0 %	18,78 %	2,36 %	-0,95 %	-1,98 %	-9,30 %	0,15 %	-0,17 %	-0,46 %
Rahoitustuotot ja -kulut	-538 591	-316 556	-350 290	-347 775	-350 000	-401 150	-407 210	-399 118	-387 772
VUOSIKATE	2 094 853	2 106 134	2 592 397	-388 421	1 045 545	232 036	731 837	1 608 282	1 693 676
Poistot	-1 474 295	-1 167 437	-1 136 693	-1 232 686	-1 950 000	-2 014 100	-2 069 350	-2 124 850	-2 174 600
YLI-/ALIJÄÄMÄ	620 558	938 697	1 455 704	-1 621 107	-904 455	-1 782 064	-1 337 513	-516 568	-480 924
Kumulatiivinen yli-/alijäämä	-1 943 059	-1 004 362	505 763	-1 115 344	-2 019 799	-3 801 863	-5 139 376	-5 655 943	-6 136 867

VUOSIKATE	2 094 853	2 106 134	2 592 397	-388 421	1 045 545	232 036	731 837	1 608 282	1 693 676
Nettoinvestoinnit	1 956 162	1 227 956	2 407 492	4 700 625	4 300 000	3 045 000	1 105 000	1 110 000	995 000
LAINAKANTA	20 024 601	16 808 621	15 768 648	18 634 156	21 888 611	24 701 575	25 074 737	24 576 455	23 877 779

Taulukko 3. Siuntion kunnan talouden tasapaino velkatasapainon avulla tarkasteltuna

Jos kunnan rahoitustasapaino järjestetään vain velan määrää kasvattamalla, nousisi kunnan kumulatiivinen alijäämä vuoteen 2017 mennessä noin -6,5 miljoonaan euroon.

Toimenpiteet talouden tasapainottamiseksi

Siuntion kunnan tasapainottamiseen vaadittavat toimenpiteet voidaan jakaa neljään kohtaan 1) Kiinteistöveroprosenttien nostaminen jälleen vuoden 2011 tasoon vuonna 2014 2) Kunnallisveron nostaminen vuonna 2014 21,5 prosenttiin 3) Kunnan maaomaisuuden myynnin elvyttäminen 4) Liitteessä lueteltujen poliittisen ohjausryhmän hyväksymien osastojen säästötoimenpiteiden hyödyntäminen. Kehitys ja toimenpiteiden vaikutus näkyy euromääräisenä taulukosta 4.

	TP2009	TP2010	TP2011	TP2012	TAE2013	TA2014	2015	2016	2017
Toimintatuotot (ulkoiset)	3 532 812	3 876 655	4 386 953	4 348 071	4 436 619	4 275 200	4 027 455	4 370 195	4 713 425
Toimintatulot muutos %	0 %	9,73 %	13,16 %	-0,89 %	2,04 %	-3,64 %	-5,79 %	8,51 %	7,85 %
Toimintakulut (ulkoiset)	-27 368 441	-30 175 155	-31 768 070	-34 393 329	-34 731 074	-35 183 321	-35 527 197	-36 120 741	-37 023 760
Toimintakulut muutos %	0 %	10,26 %	5,28 %	8,26 %	0,98 %	1,30 %	0,98 %	1,67 %	2,50 %
Poliittisen ohjausryhmän hyväksymät osastojen säästötoimenpiteet	0	0	0	0	0	265 500	175 500	117 000	0
TOIMINTAKATE	-23 835 629	-26 298 500	-27 381 117	-30 045 258	-30 294 455	-30 908 121	-31 499 742	-31 750 546	-32 310 335
Verotulot	22 114 596	23 548 838	25 029 481	24 760 532	26 550 000	28 142 000	29 637 264	31 239 253	32 247 150
Kunnallisvero	20 635 437	21 463 913	22 720 582	22 996 608	24 400 000	25 568 000	26 923 104	28 376 952	29 228 260
Kunnallisverotulojen muutos %	0 %	4,01 %	5,85 %	1,21 %	6,10 %	4,79 %	5,30 %	5,40 %	3,00 %
Kiinteistövero	1 121 868	1 627 446	1 734 778	1 329 662	1 700 000	2 098 000	2 223 880	2 357 313	2 498 752
Kiinteistöverotulojen muutos %	0 %	45,07 %	6,60 %	-23,35 %	27,85 %	23,41 %	6,00 %	6,00 %	6,00 %
Yhteisövero	357 291	457 479	574 121	434 262	450 000	476 000	490 280	504 988	520 138
Yhteisöverotulojen muutos %	0 %	28,04 %	25,50 %	-24,36 %	3,62 %	5,78 %	3,00 %	3,00 %	3,00 %
Valtionosuudet	4 354 477	5 172 352	5 294 323	5 244 080	5 140 000	4 661 807	4 668 576	4 660 840	4 639 566
Valtionosuus muutos %	0 %	18,78 %	2,36 %	-0,95 %	-1,98 %	-9,30 %	0,15 %	-0,17 %	-0,46 %
Rahoitustuotot ja -kulut	-538 591	-316 556	-350 290	-347 775	-350 000	-401 150	-378 515	-332 179	-275 602
VUOSIKATE	2 094 853	2 106 134	2 592 397	-388 421	1 045 545	1 494 536	2 427 583	3 817 368	4 300 780
Poistot	-1 474 295	-1 167 437	-1 136 693	-1 232 686	-1 950 000	-2 014 100	-2 069 350	-2 124 850	-2 174 600
YLI-/ALIJÄÄMÄ	620 558	938 697	1 455 704	-1 621 107	-904 455	-519 564	358 233	1 692 518	2 126 180
Kumulatiivinen yli-/alijäämä	-1 943 059	-1 004 362	505 763	-1 115 344	-2 019 799	-2 539 363	-2 181 130	-488 612	1 637 568

VUOSIKATE	2 094 853	2 106 134	2 592 397	-388 421	1 045 545	1 494 536	2 427 583	3 817 368	4 300 780
Nettoinvestoinnit	1 956 162	1 227 956	2 407 492	4 700 625	4 300 000	3 045 000	1 105 000	1 110 000	995 000
LAINAKANTA	20 024 601	16 808 621	15 768 648	18 634 156	21 888 611	23 439 075	22 116 491	19 409 124	16 103 344

Taulukko 4. Siuntion kunnan taloudellinen tasapaino

Taulukon 4 mukaisessa taloudellisessa tasapainossa on käytetty seuraavia kertoimia:

- Veroprosentteihin on laskettu kunnallisveron korotus 21,5 prosenttiin sekä vuoden 2014 raamin yhteydessä esitetty kiinteistöveron korotus vuoden 2011 tasoon.
- Toimintatuottoihin on laskettu 2,5 korotus vuoden 2015–2017 maksutuottoihin. Vuosien 2014–2017 tonttimyynniksi on määritetty seuraavat arvot: vuonna 2014 5 tonttia, vuonna 2015 5 tonttia, vuonna 2016 tonttia 10, vuonna 2017 15 tonttia.
- Toimintakulujen kasvu on laskettu vuoden 2015 osalta, niin että henkilöstökulut nousevat yhden prosentin ja muut toimintakulut nousevat inflaation (arvio 2 %) paitsi avustukset. Vuoden 2016 osalta laskelmassa on käytetty inflaatioarvion mukaista kasvua (2,00 %) ja vuoden 2017 osalta suurempaa 2,5 prosentin kasvua. Toimintakuluissa on huomioitu poliittisen ohjausryhmän hyväksymät liitteen mukaiset menoleikkaukset.
- Kunnallistuloveroennusteet on laskettu vuosien 2014–2016 osalta Kuntaliiton ennusteiden mukaisesti. Vuoden 2017 osalta kunnallisverotuotot ovat laskettu vuosien 2009–2012 kasvun keskiarvolla, josta on korjattu pois vuoden 2011 kunnallisveroprosentin korotus (3,00 %).
- Kiinteistöveron kasvu on laskettu vuoden 2014 osalta Kuntaliiton ennusteiden mukaisesti ja vuosien 2015–2017 osalta kiinteistöverotulon keskimääräiseksi kasvuksi on arvioitu 6 %.
- Yhteisöverotulo on laskettu Kuntaliiton ennusteiden mukaisesti vuoden 2014 osalta ja sen jälkeen siihen on laskettu vuosittain 3 prosentin korotus. Vuoden 2014 yhteisöveron korotus johtuu yhteisöveron jako-osuuksien muuttamisesta sekä muutoksista yritysten kulujen vähennyskelpoisuudessa.
- Valtionosuudet ovat laskettu Valtiovarainministeriön antamien ennusteiden mukaisesti vuosien 2015–2017 osalta (Valtiontalouden kehukset 2014–2017). 2013 ja 2014 perustuvat Kuntaliiton ja Valtiovarainministeriön laskelmiin.
- Rahoitustuotot ja kulut on laskettu kasvavan samassa suhteessa lainojen kanssa. Korkotason nousua ei ole huomioitu.
- Vuosien 2015–2017 poistojen kasvu on laskettu investointiarvioiden mukaan. Oletuksena on käytetty 20 vuoden keskimääräistä poistoaikaa. Vuodet 2013 ja 2014 perustuvat taloushallinto- ja taloussuunnitteluyksikön ennusteisiin.
- Nettoinvestoinnit ovat talousarvion 2014 yhteydessä esitetyt investoinnit taloussuunnittelukaudelle 2014–2017.
- Lainakannan kasvu on laskettu kaavalla = Lainakanta edellisvuonna - vuosikate + nettoinvestoinnit.

LIITE: POLIITTISEN OHJAUSRYHMÄN HYVÄKSYMÄT TASAPAINOTTAVAT TOIMENPITEET

Halinto-osasto	2014	2015	2016	2017	Menettely
Kehittämishankkeita					
Käynnistetään Yt-neuvottelut kaikkia kunnan työntekijöitä koskien		35 000	35 000		1 henkilötyövuosi 2015 ja 1 henkilötyövuosi 2016 (kyseessä on keskimääräinen vaikuttavuusarvio)
Talousohjauksen ja raportoinnin kehittäminen					Kehitetään eteenpäin kunnan taloussuunnitelmaa ja parannetaan näin kunnan reagoitakykyä talousarvion viityspaineisiin
Yhteistyö Kunnan Taitoa Oy					Palkkahallinnon ja taloushallinnon ulkoistaminen
Elinkeinotoiminnan kehittäminen					Turvataan yhteisöveron pysyminen vähintään nykyisellä tasolla
Sähköiset kokoukset					KH- huoneen perustamiskustannukset (tietokoneet, lisenssit, ohjelmat asennus) yhteensä 18 000€ (15 X 1 200€). Laitteiden tekninen ikä on 4 vuotta. Materiaalin lähettäminen paperiversi on maksaa vuosittain karkeasti arvioituna 4500 € (+/- 1000€).
Yhteensä		35 000	35 000		

Sivistysosasto	2014	2015	2016	2017	Menettely
Kotihoidon tuen kuntaosan kriteeristön täsmäytys	90 000				Bruttosäästö, mahdollisia vaikutuksia ei arvioidu. Leikkauksia on jo tehty 30 000€ vuoden 2014 talousarvioon. Tähän sisältyy 2 kk:n irtisanomisaika, 15 000€/kk.
Subventoidut työmatkatuet	16 500	16 500			Säästö, mikä syntyy. Jos VR- tuet lakkautetaan. Sopimus
Kehittämishankkeita					
Käynnistetään Yt-neuvottelut kaikkia kunnan työntekijöitä koskien		25 000	82 000		1 henkilötyövuosi 2015 ja 1 henkilötyövuosi 2016 (kyseessä on keskimääräinen vaikuttavuusarvio)
Kaste II Mielen avain					Luodaan preventiivinen toimintamalli lapsille ja nuorille, lisätään osaamista perustason työntekijöille
Liikennepalveluiden kilpailuttaminen					
Karotetaan mahdollisuuksia kotuuttaa sekä suomenkielisiä että ruotsinkielisiä erityistä tukea tarvitsevia oppilaita					
Luoda yhteiskuntatakuun seurannan ja toteuttamisen malli Siuntion kuntaan (etsivä nuorisotyö, työpajatoiminta)					
Perusturvaosaston ja sivistysosaston yhteistyön toimintamallien kehittäminen					
Yhteensä	106 500	41 500	82 000		

Perusturvaosasto	2014	2015	2016	2017	Menettely
Kilpailutukset	6 000				
Kehittämishankkeita					
Käynnistetään Yt-neuvottelut kaikkia kunnan työntekijöitä koskien	78 000	39 000			2 henkilötyövuotta 2014 ja 1 henkilötyövuotta 2015 (kyseessä on keskimääräinen vaikuttavuusarvio)
Kasteohjelma: Kotona kokonainen elämä					Kehitetään ikääntyvien ihmisten kotiin annettavia palveluita
Kaste II Mielen avain					Luodaan preventiivinen toimintamalli lapsille ja nuorille, lisätään osaamista perustason työntekijöille
Yhteensä	84 000	39 000			

Tekninen osasto	2014	2015	2016	2017	Menettely
Yksityistieavustuksien kriteeristön uudistaminen	45 000				Teiden kunto saattaa rapistua. Avustuksien lopetettua voivat tiekunnat myöskin halutessaan kieltää ulkopuolisen liikenteen tiellä, mikä tulisi suuresti vaikeuttamaan koulukuljetuksia
Kehittämishankkeita					
Käynnistetään Yt-neuvottelut kaikkia kunnan työntekijöitä koskien	30 000	60 000			1 henkilötyövuosi 2014 ja 2 henkilötyövuotta 2015 (kyseessä on keskimääräinen vaikuttavuusarvio)
Yhteensä	75 000	60 000			

Taulukko 5. Poliittisen ohjausryhmän hyväksymät tasapainottavat toimenpiteet